

V Praze dne 7. března 2016
k č. j.: MSMT-8760/2016-1

Vážený pane náměstků,

Akreditační komise obdržela dopis ze dne 24. listopadu 2015, č.: MSMT-26363/2015-2, kterým jste ji seznámil se skutečností, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se rozhodlo ne zahájit řízení k odejmutí státního souhlasu Univerzity Jana Amose Komenského Praha s.r.o. (UJAK) k oprávnění působit jako soukromá vysoká škola, jak Akreditační komise navrhovala v dubnu 2015.

Přestože jste se ztotožnil s obsahem kritiky ze strany Akreditační komise a UJAK upozornil na závažnost doporučení Akreditační komise ohledně kvality vzdělávací činnosti a nutnosti se jimi vážně zabývat, rozhodnutí ne zahájit správní řízení k odejmutí státního souhlasu jste odůvodnil vlastním šetřením ministerstva, ze kterého vyplynulo, že UJAKu v roce 2015 poklesl počet studentů ve studijních programech, zatímco počet akademických pracovníků se nezměnil. Dále jste ve svém dopise uvedl způsob zveřejňování kvalifikačních prací na UJAK a opatření UJAK týkající se schvalování témat kvalifikačních prací a zajištění odborných praxí.

Chtěla bych Vás informovat, že Akreditační komise se kvalitou činnosti UJAK zabývala na svém zasedání č. 5/2015 a 1/2016 v souvislosti s projednáváním žádostí o akreditaci studijních programů a projednáváním vyžádaných kontrolních zpráv a konstatovala, že situace se nelepší. Naopak je zjevné, že na UJAK zcela selhává vnitřní systém zajišťování kvality.

Žádosti UJAK o akreditaci studijních programů bývají tvořeny několika sty až tisíci stránkami (700-2500), kontrolní zprávy stovkami stránek, které bez vnitřní logiky shromažďují do jednoho spisu všechny možné informace, jež se k předmětu žádosti nevztahují, přičemž podstatné informace chybějí nebo jsou zpracovány nedbalým způsobem. Ani posledně podané žádosti o nové akreditace nesplňovaly elementární formální standardy (ve vztahu ke garantování oboru nebo personálnímu zabezpečení minimálně na standardní dobu studia). Opět se opakuje praxe, že se v žádosti objevují zavádějící údaje o počtu přijímaných uchazečů ke studiu s počtem doplněným o vyjádření „případně dle požadavku trhu“ (což v minulosti vedlo k několikanásobnému navýšení počtu studentů v programu speciální pedagogika), že nejsou dodržovány závazky o přijímání počtu studentů v akreditovaných oborech (5 – 10 % překročení). Akreditační komise neshledala při posuzování těchto žádostí tendenci ke zlepšení. Naopak: opatření, která dle vyjádření UJAK byla přijata k odstraňování zjištěných nedostatků, nikterak nevedou ke zlepšení a jsou mnohdy ryze formálního charakteru (viz informace prezentované ve stanovisku Akreditační komise k žádosti UJAK o prodloužení platnosti akreditace navazujícího magisterského studijního programu „Speciální pedagogika“ projednávané v září 2015). Selhávání UJAK v zajišťování kvality vzdělávacích činností se projevuje v kvalitě jednotlivých studijních

programů a jejich zabezpečení i v činnosti UJAK jako celku. Na uvedených dvou zasedáních projednávala Akreditační komise 4 akreditační žádosti, jedno vyjádření k omezení akreditace a 7 kontrolních zpráv. Tři akreditační žádosti byly zamítnuty, u čtvrté bylo navrženo omezení akreditace, u vyjádření k omezení akreditace bylo potvrzeno trvání Akreditační komise na původním návrhu; v případě kontrolních zpráv byly dvakrát dožádány chybějící informace, dvakrát byla zpráva vzata na vědomí, přičemž v jednom případě bylo konstatováno že UJAK porušuje podmínky, za nichž byla akreditace udělena, a třikrát bylo konstatováno, že přetrvávají závažné nedostatky. Společným jmenovatelem výhrad Akreditační komise k těmto materiálům byla špatná kvalita personálního zabezpečení, opakování týchž vyučujících v různých studijních programech, kde zajišťují předměty, které nemají s daným studijním oborem žádný vztah (pravděpodobně s cílem uměle navýšit podíl docentů a profesorů působících v daném programu). Výzkumná činnost povětšinou nesouvisí s uskutečňovanými studijními programy (UJAK není schopna vyhodnotit projekty, které souvisejí s daným programem; stejné projekty formalistně opakuje u všech studijních programů nebo za vlastní výzkumnou činnost vydává takové irelevantní skutečnosti, jako že jeho pracovníci participují jako zaměstnanci MŠMT na řešení tzv. IPN).

Akreditační komise se závěrem ministerstva nesouhlasí. Nezahájení řízení při tak závažných zjištěních je v přímém rozporu s opakovanými proklamacemi ministerstva o nutnosti zvyšovat nároky na kvalitu ve vysokoškolském vzdělávání a trendem rušení nekvalitních vysokých škol. Formální výkaznictví v žádném případě nemůže nahradit systematickou péči o kvalitu vysoké školy a její odborné posouzení. Právě zkušenosti Akreditační komise s UJAK prokázaly, že formální výkaznictví je často zavádějící. Nejde ale jen o čísla, jde o naprosto nefunkční systém vnitřního zajišťování kvality, kdy vysoká škola určité kroky formálně učiní až na přímý nátlak zvnějšku, ale sama není schopna systém nastavit a rozvíjet. V tisícistránkové žádosti o akreditaci programu Speciální pedagogika UJAK popisuje vnitřní zajišťování kvality naprosto stejným způsobem, jako to činila v kontrolní zprávě z r. 2011, přičemž právě naprostá rezignace na kontrolu kvality vedla k neprodloužení akreditace tohoto programu. UJAK teprve pod tlakem vzniklým v situaci, kdy měla stovky studentů v programu, jemuž nebyla prodloužena akreditace, přistoupila ke změnám v organizaci praxí a vedení diplomových prací, přesto i tyto změny zůstaly zčásti pouze formální (viz zpráva expertní skupiny).

Ve Vašem dopise je uvedeno, že pro rozhodnutí ve věci námi podaného podnětu k odebrání státního souhlasu bylo rozhodné posouzení aktuální situace (zejména pokles počtu studentů k září 2015) a materiály UJAK předložené k 31. 8. 2015. Ministerstvo dle Vašeho dopisu žádalo UJAK o informace o tom, jaká byla přijata opatření k odstranění systémových nedostatků, na které Akreditační komise v podnětu k odebrání státního souhlasu upozornila (počet akademických pracovníků a počet vedených kvalifikačních prací, předkládání kvalifikačních prací v elektronické podobě a jejich zveřejňování, poskytování transparentních a přístupných informací o UJAK a poskytování pravdivých informací o možnostech studia).

Rádi bychom Vás upozornili na skutečnost, že přestože došlo k poklesu počtu studentů UJAK, struktura personálního zabezpečení vzdělávací činnosti ani v aktuálně podávaných žádostech nespĺňuje standardy Akreditační komise, které formulují nároky na garance a kvalitu odborné činnosti pedagogů. I nadále je na UJAK možné, aby více než polovinu zadávaných kvalifikačních prací vedli externisté, a to v některých případech i více než 20 prací na osobu; práce jsou sice předkládány v elektronické podobě a dle UJAK podrobovány kontrole antiplagiátorským systémem, ale ani v případech vysoké shody s jinými texty není tato situace transparentně řešena. Práce jsou zveřejňovány pouze jako

bibliografické citace, některé jsou k nahlédnutí ve studovně, jiné nejsou k dispozici bez dalšího vysvětlení. Stejně tak nejsou poskytovány transparentní informace o UJAK, např. elektronická podoba informací poskytuje kontakty jen na zlomek vyučujících uváděných ve studijních oborech.

Vážený pane náměstků, z pověření Akreditační komise Vás žádám, aby ministerstvo s ohledem na tyto skutečnosti a nová zjištění Akreditační komise, která jsou uvedena v zápise č. 1/2016 u projednávaných studijních programů, svoje rozhodnutí revokovalo a vysoké škole UJAK státní souhlas odebralo.

S pozdravem

Vážený pan

Ing. Roman Plaga, Ph.D.

náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy
pro řízení sekce vysokého školství, vědy a výzkumu

z d e

Na vědomí:

Vážený pan

prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc.

náměstek člena vlády

z d e